

Březeneský

zpravodaj

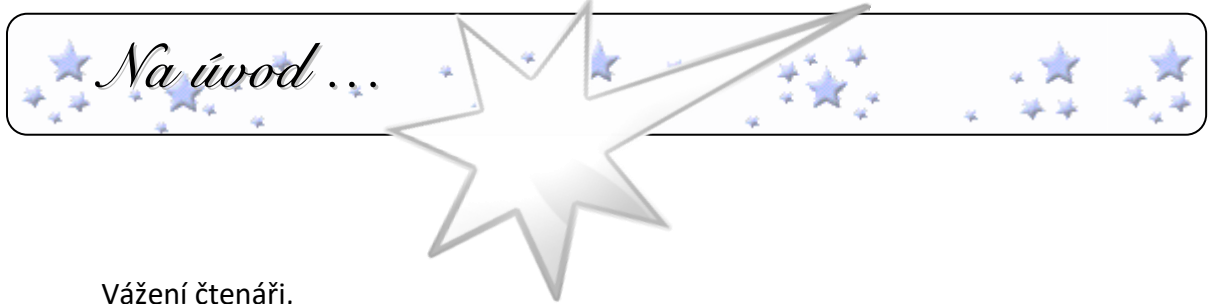


1255 - 2014 městyš Březno u Mladé Boleslavi



Vánoční





Vážení čtenáři,

adventní čas se kvapně přiblížil a Vánoce už jsou v dosahu několika dní. Přípravy na tyto krásné svátky mnohé z nás jistě hodně zaměstnávají pracemi nejen v domácnosti, ale i v řadě přípravných společenských akcí s dětmi a veřejností a mnohých dalších úkolů, které tyto svátky přináší.

Jistě bude toto vánoční číslo příjemným čtením buď o Vánocích, či ještě v adventu. Najdete zde několik řádek o adventních zvycích, které nejsou až tak známé veřejnosti a jistě i potěší mnohé z Vás. K vánočním svátkům patří také vánoční recepty, některé z jednodušších, aktuálních a nenáročných na čas zde také najdete.

Přejeme Vám krásné prožití vánočních svátků v poklidném prostředí domova a se svými blízkými, hodně zdraví a sil v dalším roce!

Redakční rada



Vážení spoluobčané,

nejprve bych ráda poděkovala všem spoluobčanům, kteří se zúčastnili komunálních voleb, a novým zastupitelům děkuji za zvolení do funkce starostky městyse Března na volební období 2014-2018.

Velice si vážím Vaší podpory a udělám maximum proto, abych Vaší důvěru v mém druhém volebním období jako starostka městyse Březno nezklamala.

Chci navázat na úspěšné minulé volební období, kdy se nám podařilo zrealizovat mnoho důležitých projektů. Čeká nás v příštích letech mimo jiné dokončení některých akcí započatých, zmíním Zateplení budovy školy z prostředků EU nebo revitalizaci náměstí a samozřejmě i nových, které čas přinese.

Přeji si, aby naše společná práce v zastupitelstvu vedla k tomu, že se občanům v Březně a v Dolánkách bude i nadále dobře žít.

V minulém čísle Březenského zpravodaje jsem podrobně rekapitulovala všechny významné a dokončené projekty volebního období 2010-2014.

Dokončených projektů jen v letošním roce 2014 byla opravdu celá řada a jsem ráda, že jejich dokončení přineslo spoustu pozitivních vlivů do každodenního života v obci.

Máme obecní vlajku a znak a ten zdobí náměstí, děti mají krásné dětské hřiště, provoz ve škole velmi zlepšilo oddělení školní družiny v budově zdravotního střediska a děti i vychovatelky si tento prostor hodně chválí. Kuchařky ve školní kuchyni mají lepší podmínky k práci díky nové vzduchotechnice a můžeme se těšit na plesovou sezónu v nově vymalované sokolovně.

Závěrem Vám všem chci popřát klidné a pohodové vánoční svátky a do Nového roku 2015 hodně zdraví, rodinných i pracovních úspěchů, životního optimismu a dobré nálady. Přejme si společně, aby obecně mezi lidmi - sousedy, kamarády, kolegy, spoluobčany vládly dobré a vlídné vztahy.

Prožijte se svými blízkými, co nejvíce krásných chvil v těchto svátečních dnech ve společném rodinném kruhu.

Barbora Adamcová - starostka městyse



Vážení spoluobčané, věrní čtenáři našeho zpravodaje

Již je tady opět adventní čas a milovými kroky se blíží konec roku. Všichni se ptáme, co nám letošní rok přinesl dobrého, co jsme dokázali udělat a jistě i pro některé, co přinesl zlého. V posledních dnech stoupá nervozita a spousta otázek, co koupit svým nejbližším pod stroměček. Pro ty, kteří již mají dárek zakoupen či vymyšlen, vyvstávají pochybnosti, zda tímto konkrétním dárkem splníme vysněné přání. Vždyť Ten pocit splněného přání, vidět rozzářené oči svých nejbližších je pro každého jistě tou nejlepší odměnou co si jen může kdo přát. Určitě pro všechny je pak také velkým přáním, aby se celá rodina na vánoční svátky sešla u ozdobeného stromku a v rodinné pohodě při svíčke, si spolu užila ten vzácný sváteční čas. Z celého srdce všem přeji, aby tyto chvíle byly co nejdelší, aby se v tento den, v tuto chvíli zastavil čas.

Tradiční se stal již večerní čas při slavnostním rozsvěcení vánočního stromu u nás ve Březně, spojené již po druhé s vystoupením čertů a Mikuláše. Mikulášskou nadílkou zorganizovalo SDH Březno. Musím říci, že letošní příjezd čertů na motorkách s příjezdem „pekelného ohně“, byl opravdu originální. To se povedlo!

I u těch „otrhlých“ dětí bylo vidět, že jsou zaskočeni a u některých se objevila i slzička. Tak jako loni i letos čerti věšeli na strom dětem ozdobičky se svým přáníčkem. Neoddiskutovatelné a již také tradicí se stalo pohoštění v podobě uzených ryb, řízečků, sladkého či slaneého pečiva včetně svařáku, které ve své režii připravili Březenské mažoretky a rybáři Březno. Smekám před jejich nasazením a vynalézavostí, kterou se snaží tento večer zpříjemnit.

Do konce roku 2014 zbývá několik málo dní, kdy se překloupí do následujícího nového roku, roku 2015. Již loni jsem se zmínil že můžeme ovlivnit vzájemný vztah mezi kamarády, mezi svými sousedy, které si nemůžeme vybírat. Pokračujme v tomto úsilí. Zkusme být na sebe ten příští rok a nejen ten, pokud to jen alespoň trochu půjde, vlídnější, příjemnější a vstřícnější. O to víc to platí o vztahu mezi našimi nejbližšími.

Vážení spoluobčané, dovoluji mi, abych Vám na sklonku roku 2014 popřál krásné a klidné prožití vánočních svátků, do nadcházejícího roku, tentokrát již roku 2015 hodně zdraví, štěstí, rodinných i pracovních úspěchů. Pokud možno co nejvíce krásných chvil strávených se svými nejbližšími v rodinném kruhu. K přání se připojují paní starostka, členové rady, zastupitelé městyse a spolupracující komise a všichni zaměstnanci úřadu městyse Březno.

Zbyněk Valenta - místostarosta

Informace z Úřadu městyse Březno



Vážení spoluobčané,

Jak jsem se již zmínil výše, nacházíme se na sklonku roku 2014, nový rok zanedlouho bude klepat na dveře. Většinou bývá tento prostor zaměřen k letnému zastavení se nad událostmi v tomto roce. Nebudu zde vše vypisovat co se povedlo zrealizovat, či ne, snad jen pár opravdu těch důležitých pro chod městyse.

Než ale začnu, chtěl bych se zastavit a poděkovat všem, kteří dokázali tak bezchybně zorganizovat první adventní neděli s rozsvěcením vánočního stromu u nás v Březně. Myslím si, že tato akce se povedla a neměla chybu. Přeci jenom jednu ano, a to kdy nás zklamala technika. Za tuto nepříjemnost ale nemou sami organizátoři. Letos jsme byli nuceni na základě velkého stromu dokoupit 50m. kabelu se žárovkami. Tím se navýšil odběr proudu a jistič, který chrání i veřejné osvětlení a osvětlení věže to již neunesl, takže nám párkrát zhasnul stromek. Následující den se problém odstranil posílením jističe.

V době letních prázdnin bylo na budově školní kuchyně instalováno nové vzduchotechnické zařízení včetně všech rozvodů vzduchu. Stávající, již nefunkční bylo

z pohledu hygieny nutné vyměnit. Zařízení slouží k větrání prostor a odvádění páry z prostoru kuchyně. Zároveň využívá rekuperaci tepla pro ohřev nového čerstvého nasávaného vzduchu.

Další velkou akcí, která se započala v době prázdnin bylo zasíťování obecních pozemků v lokalitě na Vinici. K dnešnímu dni je hotov a zkolaudován vodovodní řád, řád tlakové kanalizace včetně přípojek a dešťová kanalizace. Zbývá provést položení kabelu elektrického napětí včetně instalace trafostanice. Toto bude provádět ČEZ včetně výkopových prací. Oba tyto velké projekty financoval městys ze svého rozpočtu.

Na jaře městys Březno požádal v programu OP ŽP SFŽP o dotaci na zlepšení tepelné – technických parametrů obvodových konstrukcí zdejší Základní školy I.stupně. V této výzvě městys uspěl, bylo vyhlášeno výběrové řízení, kde byl výběrovou komisí vybrán nejúspěšnější uchazeč – fa. KASTEN s.r.o., s kterou v této chvíli byla uzavřena smlouva o provedení díla. Realizace se bude provádět od března do konce letních prázdnin 2015.

Zmínil jsem opravdu jen ty velké, podstatné projekty. Neznamená to ale, že ty menší nejsou tak důležité, bez nich by se určitě nedaly zvládnout ty náročnější. Nemalý podíl na úspěšném zrealizování všech projektů mají i všichni zaměstnanci úřadu, rada městyse, ale i celé zastupitelstvo. Patří jim upřímné poděkování, vždyť včasné a rychlé rozhodnutí je část úspěchu.

Od 7.1.2015 bude zahájen prodej známek na TKO. Upozorňujeme občany, kteří chtějí uplatnit slevu na studenty zdržující se mimo své bydliště, aby potvrzení o studiu měli připravené již v době nákupu známky. V opačném případě jim nebude sleva uplatněna.

Upozornění – 21.2.2015 proběhne v Březně masopustní průvod. Již nyní se konají přípravy. Upřesnění, jako každým rokem dostanete včas na úřední desce městyse, rozhlasem a podrobnosti v mimořádném vydání masopustního zpravodaje.

Upozornění na změnu pracovní doby o Vánočních svátcích:

22.12.2014 podatelna 8:00 – 17:00 hod. – stavební úřad zavřeno

23.12.2014 podatelna 8:00 – 12:00 hod. – stavební úřad 7:00 – 15:00 hod.

29.12.2014 podatelna 8:00 – 17:00 hod. – stavební úřad 8:00 – 16:30 hod.

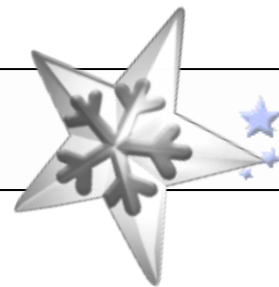
30.12.2014 podatelna 8:00 – 12:00 hod. – stavební úřad zavřeno

31.12.2014 podatelna zavřeno stavební úřad zavřeno

2.1. 2015 podatelna zavřeno stavební úřad zavřeno

Touto cestou bych ještě jednou rád poděkoval všem aktivistům, prostě všem, kteří neváhají něco udělat pro městys, pro občany, ať už po kulturní, společenské, sportovní stránce nebo jen s nějakou pomocí. O to větší dík patří všem, kteří se věnují práci s mládeží.

Zbyněk Valenta - místostarosta



Zápis č.7/2014 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 26.11.2014

ZM 7/01/2014 – Ověřovatelé zápisu: Mgr. Dana Rudolfová, p. Petr Kojzar.

Zastupitelstvo schválilo 12 hlasy. Zdržel hlasování 1 člen.

ZM 7/02/2014 - Rozpočtové změny č.4 roku 2014 ze dne 26.11.2014 – přednesla p. Adamcová

Zvýšení příjmů: 340.790,-Kč

Zvýšení výdajů: 340.790,-Kč

Rozpočtová změna č.4/2014 řeší příjmy, které jsou přeplněné ve vztahu k upravenému rozpočtu, dále vyúčtování nákladů na volby. Rozpočtová změna zvýšení příjmů i výdajů o 340.790,-Kč neovlivní vyrovnanost rozpočtu. Rozpočet na rok 2014 zůstává nadále vyrovnaným.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

ZM 7/03/2014 – Zřízení finančního výboru: Ing. Věra Konejlová, Ing. Pavel Stránský, p. Zdeněk Jonáš, p. Marie Pavelková, p. Radka Veselá. Předseda výboru: Ing. Konejlová Věra.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

ZM 7/04/2014 – Zřízení kontrolního výboru: Ing. Michal Sulej, Dipl. um. Dis. Zdeňka Nečesaná, p. Soňa Duřtová, JUDr. Jaroslav Smitka, p. Martin Zima. Předseda výboru: Ing. Michal Sulej

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

ZM 7/05/2014 – Neuvolněný člen zastupitelstva – místostarosta měsíční odměna od 6.11.2014 ve výši 12.000,-Kč.

Zastupitelstvo schválilo 12 hlasy. Zdržel hlasování 1 člen.

ZM 7/06/2014 – Neuvolněný člen zastupitelstva – člen rady měsíční odměna od 6.11.2014 ve výši 1.300,-Kč.

Zastupitelstvo schválilo 11 hlasy. Zdrželi hlasování 2 členové.

ZM 7/07/2014 – Zastupitelé mimo členů rady se vzdávají měsíční odměny za celé volební období ve prospěch dětí a mládeže, organizované ve sportovních a společenských organizacích.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

ZM 7/08/2014 - Jednací řád zastupitelstva městyse Březno.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

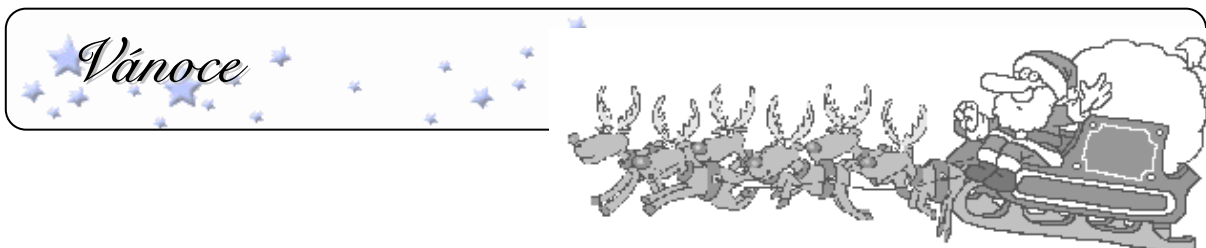
ZM 7/09/2014 –Uskutečnit záměr na bezúplatný převod - darování pozemku 1097/1 v k.ú. Březno o výměře 1618 m2.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

ZM 7/10/2014 – Rada městyse je pověřena projednávat a schvalovat rozpočtové změny do finanční výše 50.000,-Kč a převody v rámci dotačních položek bez omezení za podmínky, že tato rozpočtová změna nebude mít na rozpočet v rámci odvětvového členění (paragraf) vliv.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

Zbyněk Valenta – místostarosta



Tradice a zvyky adventního období

Stejně jako u většiny evropských národů i u národů jiných světadílů patří také v České republice Vánoce mezi největší a nejoblíbenější svátky v roce. Český národ si v průběhu staletí vytvořil tak osobitou podobu těchto svátků, že pojem „České Vánoce“ má specifický kulturní význam. Zahrnuje bohatou tradici lidových obyčejů, obřadů a s nimi spojených folklórních projevů.

Advent

Již nyní od počátku adventního období začínáme pociťovat vánoční náladu, které začíná první ze čtyř adventních nedělí před Štědrým dnem. Advent (latinsky adventus) znamená doslova „příchod“. Je to doba přísného půstu a zákazu bujarého veselí, tance a zpěvu. Jak tento název napovídá, jedná se o období ryze církevního původu. Bývalo však proloženo obchůzkami lidových masek – opět se tu snoubí staré pohanské zvyky s církevním zákazem veselit se. Nesmělo se jíst maso – bylo povoleno pouze rybí. Adventní půst končil s východem první hvězdy na Štědrý den. Zvyk zapalovat postupně čtyři svíčky na adventním věnci je dnes poměrně hojně rozšířen. Světlo svíček symbolizuje příchod Krista. Děti dostávají čokoládový adventní kalendář, který jim usnadní čekání na Štědrý den.

Města jsou v adventní době již slavnostně vyzdobena, výlohy obchodů se třpytí vánoční výzdobou a na mnoha místech jsou již vztyčeny vánoční stromy jako hlavní symboly nadcházejících svátků. Největší vánoční stromy bývají v Praze tradičně na Staroměstském náměstí a na Pražském hradě, kde se po celé adventní a vánoční období zpívají koledy a lidové písně. Pod stromy jsou obvykle umístěny pokladničky, kam lidé mohou přispívat na dobročinné účely. V historických částech měst probíhají vánoční trhy, kde je možné nakoupit typické vánoční zboží – ozdoby na stromeček – slaměné, dřevěné, skleněné, perníkové a jiné, svíčky, prskavky, betlémy, adventní věnce, keramiku, vánoční přání, hračky, sladkosti, jmelí, čokoládové kolekce, vizovické pečivo apod. Je zde možné spatřit i ukázky výroby tradičních lidových řemesel – kováře, skláře, rytce, výrobce ozdob.

Obchůzky

V tradici celé řady evropských národů je zakořeněna představa, že za dlouhých zimních nocí se přírodní síly dostávají do divokého zápasu s démonickými bytostmi. Slunce jako by bylo v tyto dny poraženo. Po celý prosinec se v lidových Vánocích objevovaly různé tajemné postavy, nesoucí v sobě skrytou symboliku. Pojďme se na některé z nich podívat.

Barborky

Obchůzkové Barborky mají se sveticí Barborou společné pouze jméno. Chodily v předvečer svátku sv. Barbory po venkovských domech. Jejich přestrojení záviselo na daném kraji – někde měly bílé šaty, okolo pasu modrou nebo červenou širokou pentli s dlouhými převislými konci na levém boku. Vlasy měly rozčesány přes obličej, aby nebyly k poznání, na hlavě květinový věneček nebo korunku, v pravé ruce metlu a v levé uzlík nebo košík s dárky. Jinde mívaly bílou plenu a tylový závoj, ještě jinde šaty černé.

Co však tyto Barborky prováděly? Při vstupu do světnice říkávaly: „*My jsme k vám přišly z Dražičské kaple, zkoumat dětičky, zdali jsou hodné. Přijde k vám taky z veliké dálky svatý Mikuláš s hojnými dárky. Řekli však již andělové, kde jsou dítky hodné, nadělí jim Mikuláši dárky velmi skvostné. Teď se zase ubíráme o stavení dále, budete-li dítky hodné, za rok se shledáme.*“ Hodné děti se Barborek nebály. Jejich příchod oznamovalo vždy šlehání metel, dopadajících na okna, ozval se cinkot zvonku a Barborky stály ve světnici.

Mikuláš

V předvečer svátku tohoto světce, 5. prosince, chodí po městě Mikuláš v doprovodu čerta a anděla, navštěvuje děti a rozdává jim dárky. Nejdříve se ovšem zeptá, zdali byly hodné, a pokud ne, musí slíbit, že se v příštím roce polepší. Ke spojení postavy sv. Mikuláše (St. Nicolaus, Santa Claus) s vánoční nadílkou, tak jak je tomu v Anglii, USA, Švédsku i jinde, ve střední Evropě nedošlo. Mikulášská tradice vychází z legendy o svatém Mikuláši – biskupovi, který žil ve 4. století v Malé Asii a proslul svým zbožným životem a dobročinností. Mikulášská nadílka se dodržuje ve všech slovanských zemích. Zvyk velmi zlidověl a k postavě Mikuláše, oděného do dlouhého pláště a s berlou v ruce, se přidal ještě čert a anděl jako představitelé protikladu dobra a zla.

Lucie

Sv. Lucie se narodila v rodině zámožných křesťanů v sicilských Syrakusách. Po otcově smrti jí matka sjednala sňatek s bohatým pohanským mladíkem. Lucie sňatek odmítla a svoje věno rozdala chudým. Když se to dozvěděl její nápadník, obžaloval ji u soudu jako křesťanku. Chtěli ji odvléci do nevěstince, ale stála jako přikovaná a nikdo s ní nemohl pohnout. Nakonec jí kat vrazil dýku do hrdla rovnou na místě.

Sv. Lucie je uctívána jako patronka švadlen a kočích, český lid ji v minulosti považoval za ochránkyni proti čarodějnicím. Den jejího svátku, 13. prosinec, býval v době platnosti staršího juliánského kalendáře zimní slunovrat – nejdůležitější okamžik v celém roce. Z této doby pochází známé pořekadlo „Lucie – noci upije, ale dne nepřidá.“ Přijetím jiného kalendáře se zimní slunovrat přesunul o osm dní dozadu a tak je dnes toto pořekadlo zdánlivě neopodstatněné, ovšem citujeme ho s oblibou a pravidelně.

Lidová Lucie je zmiňována především v souvislosti s předemím Inu. V den jejího svátku platil přísný zákaz předení. Na Podluží se věřilo, že přadleně, která by neuposlechla tohoto zákazu, naplní Lucie komínem světnici prázdnými vřeteny. A běda ženě, která by je nedokázala obratem napříst. Obchůzkové Lucie (Lucky, Lucy, Loucky, Luciny) kontrolovaly domácnosti, zda snad nějaká žena nepřeđe. Mívaly bílé pláště a obličej zakrytý maskou ze dřeva a papíru, která se podobala čapímu zobáku. Zobákem klapaly. Zabouchaly na dveře, vešly do světnice a pronášely: „*jdu, jdu, noci upiju*“. V Čechách Lucie nosívala veliký nůž a strašila děti, že jim rozpáře břicho, pokud se o adventu nepostí. Na Orlicku chodily Lucie mladé – dívky ve věku 12 – 14 let, celé zahalené bílým prostěradlem a na navlhčený obličej si nafoukaly bílou mouku, aby nebyly k poznání. Jedna měla kartáč na drhnutí, druhá bílila štětkou stěny, další nutila děti modlit se. Někdy je doprovázela maska kněze, který kázal žertovné věci. Jindy je provázel celý průvod – kominík, který vyhazoval z kamen saze, dráteník, který opravoval hrnce, řezník, krajánek a cikánská rodina – ti hádali z ruky, žebrali a kradli. Vše se konalo pro potěšení a zábavu. Musíme však rozlišovat mezi lidovou Lucií, která vzbuzuje strach a „světlu, bílou“ Lucií – světicí, která zamřela násilnou smrtí. Ta je uctívána především v Itálii a tisíce poutníků se k ní obracejí s nadějí na vyléčení očních nemocí.

Lidové masky předvánočního období

Kromě Barborek, Lucie a Mikuláše byste mohli v adventním čase potkat i jiné masky. Ambrož lákal děti na poházené pamlsky a pak je honil s metlou okolo kostela. Ometačka nemluvila, březovou metlou třikrát ometla plotnu a za malou výslužku jí požehnala. Perchta (Perechta, Peruchta) byla obdobou Lucky. Oblečena byla v obrácený kožich, na hlavě měla králíčí kůži, v jedné ruce dřevěný nůž a ve druhé škopek s hrachovinou. Strašila děti, že jim za nestřídmost provrtá břicho a vycpe ho hrachovinou. Jinde měly Perchty červenou papírovou masku s pohyblivým jazykem. Obdobou Perchty byla Brůna, která mělo podobu koně.

Vánoční čas si málokdo z nás umí představit bez rozzářených vánočních stromů, postavených na náměstích českých a slovenských měst a obcí. Avšak tato tradice by asi nikdy nevznikla, kdyby nebylo spisovatele a novináře Rudolfa Těsnohlídka, který ji díky dojemnému vánočnímu příběhu zavedl poprvé v Brně. Co se tenkrát stalo?

Příběh opuštěného děvčátka

Roku 1919, u Bílovic nad Svitavou, kde Těsnohlídek tehdy žil, den před Štědrým večerem se Rudolf Těsnohlídek spolu s přáteli vypravili do lesa pro vánoční stromek. V lese uslyšeli pláč, a když došli na místo, odkud se pláč ozýval, našli opuštěné malé děvčátko, které bylo téměř zmrzlé. Dítě dopravili na četnickou stanici. Po několika dnech byla vypátrána matka dítěte, které dostalo jméno Liduška. Holčičky se ujala rodina Polákových z Brna, kteří ji vychovali. Matku Lidušky, která dítě opustila, čekalo pět let těžkého žaláře. Příběh našťastí dopadl dobře, Liduška se později provdala za středoškolského profesora a odstěhovala se do Prahy, kde žila až do své smrti v roce 1997. Místo v lese, kde byla nalezena, navštívila až po padesáti letech.

Vánoční strom republiky poprvé zazářil v Brně

Rudolfa Těsnohlídka osud Lidušky zasáhl natolik, že se začal zajímat o opuštěné děti bez domova. Protože k nálezu Lidušky došlo v lese pod smrkem, který Vánoce pro mnohé z nás symbolizuje, přišel s nápadem uskutečnit charitativní sbírku právě pod vánočním smrkem. Díky svému novinářskému umění a známostem s významnými osobnostmi byl šestého prosince 1924 pokácen v bílovickém polesí statný smrk, který byl slavnostně převezen do nedalekého Brna. Tady byl ozdoben a za účasti R. Těsnohlídka a ostatních významných brněnských osobností byl poprvé rozsvícen 13. 12. 1924 na náměstí Svobody v Brně. R. Těsnohlídek, který byl velkým obdivovatelem severské kultury, se nechal inspirovat vánočním stromem v dánské Kodani. Spolu se stromem v německém Výmaru byl Těsnohlídkův Vánoční strom republiky, jak jej sám nazval, jedním z prvních na evropském kontinentu. Pod vánočním smrkem po dobu svátků probíhala sbírka pro chudé a opuštěné děti. Rudolfu Těsnohlídkovi se tak splnilo jeho velké přání.

Domov pro opuštěné děti

Sen Rudolfa Těsnohlídka pomáhat chudobným dětem bez domova se naplnil až o několik let později. Osmého prosince 1929 v Brně - Žabovřeskách byl slavnostně otevřen Dětský domov "Dagmar" pro opuštěné děti. Toto zařízení získalo jméno po dánské dobrotivé královně Dagmar, která pocházela z českého rodu Přemyslovců. Z velké části byly náklady na stavbu a vybavení domova hrazeny právě z vánoční sbírky pod smrkem na náměstí Svobody, kterou Rudolf Těsnohlídek inicioval. Otevření domova pro děti se však Těsnohlídek nedožil, protože zemřel tragicky v lednu 1928.

Vánoční stromy na náměstích dnes

Po brněnském Těsnohlídkově vánočním stromu se začaly objevovat postupně veřejné vánoční stromy i v jiných městech české republiky. Následovalo město Plzeň a dnes v českých a moravských městech a obcích svítí stovky vánočních stromů. Vánoční smrky však někdy kromě radosti mohou přinést i smůlu. Když v roce 2003 spadl vánoční smrk Karel na Staroměstském náměstí v Praze, bylo zraněno pět lidí. Příčinou pádu smrku byla skrytá vada dřeva. Dnes už radní Prahy nenechávají výběr stromu náhodě a podrobují jej několik testům, včetně ultrazvuku a odběru vzorku ze stromu, a jeho zkoumání pod mikroskopem. Pokud je strom zdravý, zazáří na Staroměstském náměstí, aby přinesl lidem vánoční atmosféru.

Roráty

Staročeské roráty jsou výtvorem české reformace, která se snažila o překlad liturgických textů i zpěvů do „rozumného“, tedy srozumitelného jazyka. České zpěvníky rorátníky se však ještě před třicetiletou válkou používaly také v katolických kostelích. Dlouhou tradici provozování rorát přerušily až josefínské reformy likvidující literátská Slovy Rorate coeli de super – Rosu dejte, nebesa, shůry – začíná verš starozákonního proroctví Izaiášova (45, 8), prosba o spravedlnost z nebe a o příchod Spasitele na zemi. Tento verš se stal textem vstupního chorálního zpěvu slavnostní mše zvané rorátní, která byla zasvěcena Panně Marii a prováděna v době předvánočního adventu. Rorátní mše byla prováděna brzy ráno, někdy ještě před pátou hodinou, ve tmě, která symbolizuje tmu před příchodem Spasitele. Na noty padal jen svit svíček rorátek. Ve středověku byla tato mše, při níž se zpíval latinský gregoriánský chorál, oblíbená po celé Evropě, o čemž svědčí také její názvy missa aurea, zlatá mše, nebo missa angelica, andělská mše.

Literátská bratrstva, která působila při českých kůrech a byla známa svými iluminovanými graduály, si brala zpívání rorát v adventu za svůj úkol. Dnes už jsou roráty málo známy a jakkoliv se některé sbory a editoři staré hudby snaží o jejich obnovení.

Zdeňka Nečesaná



Víte, že?.....

.....v Brně vznikla roku 1924 tradice velkých vánočních stromů na městských náměstích díky nápadu novináře Rudolfa Těsnohlídka?

.....ve vile ředitele Stavovského divadla v roce 1812, poprvé v Čechách svítil vánoční stromeček?

.....v americké firmě Coca – Cola reklamní grafici vytvořili typickou postavu Santa Clause?

.....autor nejslavnější vánoční mše Jakub Jan Ryba v roce 1815 na podzim spáchal sebevraždu?

.....tři králové přinesli Ježíškovi k jesličkám dary myrthu, zlato a kadidlo?

.....rostlina zvaná Vánoční hvězda pochází se střední Ameriky?

.....Vánoční františek se vyrábí z mletého dřevěného uhlí kadidla?

.....na vánočním stole má být symbolických dvanáct druhů cukroví – na každý měsíc v roce jeden?

.....náš nejznámější Třebechovický Betlém má 351 figurek pevných a přes 200 pohyblivých?

.....pravoslavní věřící v Rusku slaví Vánoce až 6. a 7. ledna podle tzv. Juliánského kalendáře?

.....v Rusku naděluje dárky děda Mráz, kterého doprovází Sněhurka?

Zdeňka Nečesaná



NĚCO MÁLO Z LAVIC ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Naše škola, celý učitelský sbor, den co den stojí před nelehkým posláním, jak připravit vyučovací hodinu, která by žáka opravdu zaujala v pravém slova smyslu až tak, že by ho dané učivo nadchlo, probudilo jeho zvědavost a vzbudilo jeho zájem o probíranou látku. Proto kromě tradičních forem probíhá výuka na naší škole i netradičně. Netradiční pojetí vzdělávací činnosti v sobě nese prvek něčeho zvláštního, nového, obohacujícího - a to žáky, podle zpětné vazby, baví a zajímá.

V uplynulém prvním čtvrtletí školního roku 2014/2015 k nám např. zavítalo **Divadlo Harmonika** s pohádkou „O vodníku Řešátkovi“, kdy se děti zapojily do hry a spoluvytvářely tak na základě své fantazie podobu finálního představení. O několik dnů později přijelo do sokolovny i Divadélko pro školy z Hradce Králové s představením „Písnička pro draka aneb Jak se vaří pohádka“. Během tohoto představení bylo dětem vysvětleno nespočet lidových rčení, ale především šlo o ukázkou netradičního pojetí hudební výchovy. Cílem obou těchto akcí bylo vybudovat v dětech kladný vztah k hudbě.

Dále nás navštívilo **mobilní planetárium** (první svého druhu v České republice) se svými zábavně-vzdělávacími programy dotýkajících se oblasti astronomie a přírodních věd. Prostřednictvím těchto programů se toho děti dozvěděly mnoho např. o Slunci, Měsíci, Zemi a dalších planetách, souhvězdí atd. Zábavnou a hravou formou nás v tomto planetáriu provázely dvě postavičky - učitel Vševěd a jeho žák Zvídálek, které dodaly na atraktivnosti celého projektu.

Dalším mobilním zařízením, které se za námi do Března vydalo, byl **trilopark**. Dětem zde byl přiblížen interaktivní formou vývoj života na Zemi, dozvěděly se spoustu informací

o dinosaurech a o práci archeologů a paleontologů. Po teoretickém úvodu byly děti rozděleny do tří skupin a následovaly samostatné aktivity spjaté s tímto tématem. Děti si tak mohly vlastnoručně odlít věrnou kopii vyhynulého živočicha (trilobita), mohly si vyhrabat a očistit od písku model kostry dinosaura (rodu Deinonychus) a mohly si sáhnout i na zkamenělé pozůstatky rostlin a zvířat. Spousta z nich si také domů kromě vlastního odlitku odnesla i odlitek dinosauří lebky.

Kromě těchto jmenovaných akcí jsme se na začátku listopadu i my sami vydali za hranice městyse, a to nejprve na **koncert Dětské noty** do Mladé Boleslavi, tedy autorské soutěže, kterou pořádalo sdružení Paprsek (tento ročník se nesl v duchu slunné Itálie, italské taverny) a poté se žáci 1. - 8. tříd na konci listopadu zúčastnili představení **muzikálu Sněhová královna v Divadle Hybernia** v Praze. Příběh dospívajících postav Gerdy a Kaye uchvátil snad všechny, a to nejenom dějem, kostýmy, tancem, hudbou, zpěvem - ale i hvězdným obsazením (Mahulena Bočanová, Michaela Nosková, Sabina Laurinová, David Gránský, Míša Sejnová, Vlasta Žehrová, Felix Slováček jr.)

Ani na výukové **programy k bezpečnosti, prevenci** a ponaučení ohledně nebezpečí číhajícího z internetu nezapomínáme. Počátkem listopadu v naší škole zrealizovali strážníci oddělení prevence kriminality Městské policie Mladá Boleslav řadu různých preventivních programů, a to pro žáky jak I. stupně, tak i pro ty starší, druhostupňové. Upřímné díky za netradiční výuku náleží zejména panu Kubalovi z Dlouhé Lhoty.

A nyní něco málo (netradičního) ze života 1.B třídy.

Děti poslaly svá tajná přání Ježíškovi.

Některé děti svá přání dávají za okno, kde si je Ježíšek vyzvedne. Děti z 1.B svá krásná přání namalovaly, (psát se teprve učí) českému Ježíškovi na Boží Dar. Každé vánoční přání mělo nalepenou známku a napsanou adresu toho, komu má být doručeno. **Na přední straně obálky bylo čitelně hůlkovým písmem heslo: "Odpověď od Ježíška"**. Děti svá rozkošná přání společně s paní učitelkou Irenou Krausovou odnesly na poštu a hodily je do schránky. Takovou kouzelnou náladu bych přála každému dospělákovi opět zažít. Děti nyní s nadšením a velkou nadějí čekají na odpověď od Ježíška, která přijde během měsíce prosince. Snad se dočkají, čeká je totiž ještě Mikuláš a čert. ☺



Rodiče čtou svým dětem v 1. B

Rodiče ze třídy 1. B paní učitelky Ireny Krausové se mohou kdykoliv přijít podívat do vyučování. Většinou přicházejí první nebo druhou hodinu. Celý čas sledují, jak děti pracují a pak jim za odměnu čtou ukázkou ze své oblíbené knihy. Děti se zaujetím naslouchají svým

rodičům a jsou nadšené, že právě jejich maminka nebo tatínek přišli za nimi do třídy. Rodiče jsou u nás vítáni a chodí k nám rádi. Už teď se těšíme na další zajímavou knížku.

Od minulého školního roku začal na naší škole opět svou činnost pěvecký sbor. Navštěvují ho převážně žáci I. stupně, ale najde se zde i několik starších dětí. Letos pěvecký sbor tvoří převážně žáci prvních tříd. Přesto již měli veřejná vystoupení. 22. listopadu zpívali na 85. slavnostním výročním valném zasedání obce Baráčníků. Specifické akci přizpůsobili i svůj repertoár. Skládal se hlavně z country písní a všem známých lidových písniček. Vystoupení ještě zpestřily dívky z 5. ročníku s tanečním číslem a žáci 6. ročníku s country tancem.

Hurá, už svítí! Začátek adventu přivítali žáci (především děti z pěveckého sboru) naší školy již v neděli 30. 11. 2014 zazpíváním koled a písní pod rozsvíceným vánočním stromem na náměstí. Všichni zpívali s nadšením, což dokazují fotografie.



Vážení rodiče a spoluobčané, milé děti!

Tak takto se k činnosti školy v měsících září, říjen, listopad vyjadřují nezávisle na sobě tři učitelky naší školy – **Mgr. Irena Krausová, Mgr. Lenka Mokrejšová a Mgr. Irena Steiningrová.** Jejich záměrem je ukázat vám, rodičům a celé široké veřejnosti, že naše děti nesedí jen v lavicích, ale že u nás mají zelenou nové, moderní formy práce a metody učení, jež mohou vést k dalšímu rozvíjení osobností, že preferujeme dětský prožitek a zážitek, nadšení a zapojení všech smyslů do činností. Dobře víme, že k nabývání znalostí a získávání dovedností přeci nevede jenom jedna jediná cesta!

Rozsvícením první svíčky na adventním věnci začalo období čtyř týdnů před Štědrým dnem. Adventní čas končí na Štědrý den v patnáct hodin. Nejen v tomto období, kdy se stále ještě den krátí a noci se natahují, v čase plném tajemství, očekávání a nevyřčených přání, ale i po tomto čase vánočním lidé rádi rozsvěcují svíce, neboť během dlouhých temných zimních měsíců oslavují světlo a radují se z něho. Rozsvícené svíčky jsou hlavním motivem Vánoc, svátků, kdy odedávna lidé vítají postupně se prodlužující dny a kdy mihotavému plaménku svíčky přisuzují magický efekt. Svátky jsou interpretovány v náboženském nebo ve světském duchu, smyslu. Jde totiž o to, že světlo symbolizuje pravdu, naději, nový život a dobrotu, vítězství dobra nad zlem, lží a smrtí, jejichž symbolem je právě tma.

Přeji vám všem hodně světla do vašich srdcí i myslí, splnění všech přání, mnoho sil a chuti čelit smutku a samotě, načerpání elánu, optimismu a naděje alespoň z jednoho dárečku opředeného tajemstvím. Přeji si, přeji vám, aby lidé byli na sebe milí, laskaví, ohleduplní, uměli se na sebe navzájem usmívat, aby si děti vážily domova, rodičů, přátel, aby si uměly hrát a měly chuť si hrát, aby lidé byli šťastnější, přátelštější a denně po špetkách rozdávali lásku, laskavost, upřímnost, dobrotu, pohodu, aby věděli, co je skromnost, pokora, vděk, aby uměli používat slova prosím, děkuji.

Krásný předvánoční čas, úžasnou vánoční rodinnou atmosféru, šťastné zářící oči blízkých, pocukrované střechy, voňavý domov a v novém roce jen to nejlepší podepřené pevným a stálým zdravím vám za všechny zaměstnance ZŠ a MŠ Březno přeje

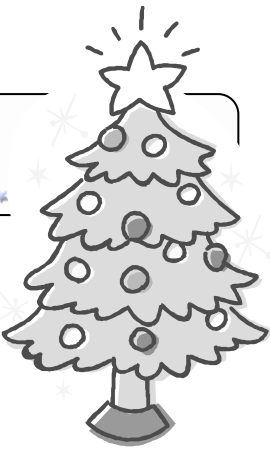
Mgr. Dana Rudolfová, ředitelka

A na závěr: „Chcete si taky napsat Ježíškovi?“

Tak tady je adresa: **Ježíškova dílna, 362 62 Boží Dar**



Mateřská škola Březno



Už Martina na bílém koni, už zase přijíždí k nám.
Vesele podkůvky zvoní, jede k nám zas bílý pán....

Toto jsou úvodní slova písně, která nás provázela Svatomartinským týdnem. Děti se dozvěděly příběh o svatém Martinovi, naučily se básničky, písničky, seznámily se s pranostikami, vyrobily lampionky a upekly svatomartinské rohlíčky. Celý Svatomartinský týden jsme ukončili svatomartinským průvodem. Děti i učitelky byly oblečené po staročesku.

Děkujeme rodičům za úžasnou spolupráci. Děti zazpívaly písničku a nabídly svatomartinské rohlíčky v ředitelně základní škole, na obecním úřadě, v místním krámku a ve školní jídelně. Školní jídelna nám upekla dětmi vyrobené rohlíčky a také nám na tento den připravila opravdu svatomartinský oběd: pečená kachna se zelím a knedlíkem. To jsme si pochutnali.

Akce Drakiáda bylo milé setkání s rodiči a dětmi na louce pod lesem. Děti pouštěly draky, soutěžily a při opékání špekáčků u ohně si zazpívaly známé písničky s kytarou.

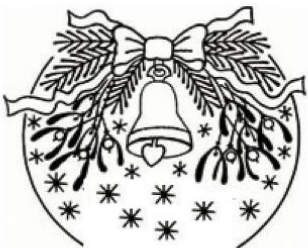
Co ještě jsme zažili na podzim? Exkurzi v Cukrovaru Dobrovice, přírodovědnou procházku na Štěpánce v Mladé Boleslavi, Hasiče v Mladé Boleslavi, výlet vláčkem, navštívili jsme DDM Zahrada, Auto Muzeum a nás navštívilo několik divadelních společností s pohádkami. Pro zdraví našich dětí jsme využily nabídky ZPŠ – Nechceme kazi a Vidí vaše dítě správně?

A máme tady měsíc prosinec. V pátek 5. prosince k nám do školky přišli Mikuláš, čert a anděl (žáci základní školy). Děti jim zarecitovaly básničky, zazpívaly písničky a samozřejmě nechyběla sladká odměna. Naše čertovská besídka pro rodiče bude 10. prosince v sokolovně. Děti i učitelky budou převlečené za čerty a my už se moc těšíme.

Vánoční atmosféru si naladíme ve skanzenu v Přerově nad Labem, kam se s dětmi chystáme před Vánocemi.

Vážený rodiče, milé děti a vážení občané městyse Březno, celý kolektiv mateřské školy vám přeje krásné prožití vánočních svátků a hodně zdraví a štěstí do nového roku.

Bc. Jitka Mullerová – vedoucí učitelka MŠ



Březensští Baráčníci

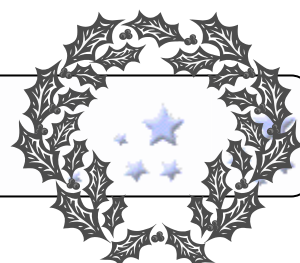


Vlastenecko-dobročinná obec baráčnícká pro Březno a okolí.

V první řadě bychom chtěli poděkovat všem členům naší obce, kteří se podíleli na oslavách našeho 85. výročí založení naší obce ale i všem, kteří nás přišli podpořit. Čekají nás Vánoční svátky, Nový rok, spousta akcí a oslav. Přejeme všem hezké a klidné prožití těchto svátků a oslav, bohatého Ježíška, do Nového roku hodně zdraví a štěstí, ať se každému splní i to nejtajnější přání. To vše sobě i všem ostatním spoluobčanům přejí

Konšelé BO

TJ Sokol Březno



Jak se blíží konec roku 2014, tak se sluší zhodnotit tento rok i po stránce sportovní. A proto Vám zde předkládám krátké zhodnocení letošních úspěchů, o které v naší obci nebyla nouze.

Začneme tedy nejprve oddílem fotbalu. Radost nám v tomto roce dělali především nejmladší fotbalisté pod vedením pana Pacholátka. Jeho 15 svěřenců ve věku 6 -8 let se v průběhu celého roku zúčastnilo 10 turnajů a v každém z nich se umístili v první polovině, což je pro nováčky motivací do dalších zápasů, kdy jistě mají šanci na ještě lepší umístění.

Ještě úspěšnějšími byli svěřenci pana Bejry, který trénuje děti ve věku 9 – 11 let. Parta těchto 15 hráčů dokázala uspět v konkurenci ostatních soupeřů ze širokého okolí a podařilo se jim stát se přeborníky okresu, za což jim gratulujeme!

Nezbývá než pochválit i další věkovou kategorii, která je v našem fotbalovém oddíle zastoupena, a to starší žáky pod vedením pana Erbeny. Ti obsadili v okresní soutěži krásné 4. místo a za sebou nechali dalších 9 týmů.

Drobnou vadou na úspěších našeho místního fotbalu je to, že se nám do podzimní sezony 2014 nepodařilo přihlásit družstvo dorostenců, které se po mnoha vydařených sezonách nyní potýká s nedostatkem hráčů. Zbylí kluci, kteří jsou věkem dorostenci, nepřestali ovšem hrát úplně, ale pro tuto sezonu hostují v SK Židněves a všichni doufáme, že do příští sezony družstvo dorostenců opět přihlásíme a podaří se nám navázat na předchozí vynikající výsledky březenských hráčů v této kategorii.

Posledními zástupci oddílu fotbalu jsou muži. Ti se jak v jarní části sezony, tak v té podzimní potýkají s nedostatkem hráčů a taktéž s nedostatkem motivace a chuti ke hře, což je ovšem škoda a všichni doufáme, že mužstvo opět chytí elán a v jarní sezoně nás překvapí lepšími výsledky.

V TJ Sokol Březno ovšem nespoutují pouze fotbalisté, ale také házenkářky, a to neměně úspěšně.

Co se týče nejmladších nadějí ve věku od 6 do 12 let, tak ty pod vedením paní Kryštofkové a slečny Vopravilové sbírají jeden úspěch za druhým. V jarní sezoně se mladším začátkám podařilo vybojovat druhé místo v oblastním přeboru a představily se tak na domácím Poháru České republiky, kde se umístily na krásném 4. místě. Dobrou formu předvedly i v podzimní části, kdy jim v oblastním přeboru patří 1. příčka a zatím nemají konkurenci.

Starší žačky pod stejnou trenérskou taktovkou se v současné době potýkají s tím, že jsou ve své kategorii nejmladší, o to víc ale bojují a již na jaře se dá očekávat útok na lepší příčky.

Po mnohaleté éře nadvlády party hráček kolem trenérky Konejlové ve středočeské oblasti a kvalitním výsledkům na republikových turnajích v podzimní části sezony 2013/14 došlo k rozpadu družstva, který zapříčinila špatná tréninková docházka dorostenek a celkový špatný přístup hráček k národní házené. Tato skutečnost je o to mrzutější, že děvčata skončila těsně před svým výkonnostním vrcholem, kdy se měly v bojích o medaile předvést na plánovaném domácím mistrovství České republiky.

Útěchou nám může být to, že se v družstvu žen podařilo nalákat zpět ke hře zkušené hráčky, které předchozí sezony vynechaly, a opět tedy disponujeme všemi věkovými kategoriemi v patřičném věkovém zastoupení.

Do příštího roku si celý TJ Sokol Březno klade za cíl navázat na letošní úspěchy a dále je rozšiřovat. Taktéž bychom rádi rozšiřovali i řady našich nejmenších hráčů a proto bychom jak dětem, tak rodičům rádi nabídli možnost návštěvy tréninků pro nejmenší. Co se týče minižáčků fotbalu, tak ti trénují v pondělí a ve čtvrtek od 16:00 v místní sokolovně. Nejmladší házenkářky pak trénují taktéž v sokolovně, a to každou středu a pátek od 16:00. Pro více informací můžete získat na sokol.brezno@seznam.cz.

Markéta Konejlová



O sakrálních památkách, jejich rozdělení a architektonickém významu.

V.

KŘESŤANSKÝ CHRÁM

V západním křesťanství hlavní prostorový a liturgický typ chrámu. V termínu bazilika je třeba rozlišit význam církevně právní, liturgický a symbolický a význam architektonický.

PRESBYTERIUM, PRESBYTÁŘ, KNĚŽIŠTĚ

1. Původně rada presbyterů (volených starších křesťanské náboženské obce), přeneseně i místo pro presbytery. – Z řeckého presbyterion rada starších;

2. Kněžiště – místo, kde je v katolických kostelech umístěn hlavní oltář. Bývá různými architektonickými prostředky zdůrazněno jako zvláště významná část chrámového prostoru (půdorysem, vyšší úrovní, ohrazením). U raně křesťanských chrámů bylo presbyterium umístěno v prostorách apsidy a odlišeno od chóru (ohrazeného místa pro zpěváky). Záhy se však chór a presbyterium začaly vložением příčné lodi slučovat a zároveň oddělovat chórovou přepážkou od chrámové lodi. Proto jsou chór a presbyterium většinou chápány jako synonyma.

Ve zdivu presbyteria byla na evangelijní straně (levé při pohledu k oltáři) umístěna schránka na hostii (sanktuarium, později pastoforium), nahrazená v raném novověku schránkou přímo na hlavním oltáři (tabernáklem). Ve zdivu epištolní strany (pravé při pohledu k oltáři) byla umístěna sedile. V kapitulních a řádových kostelech byly po stranách presbyteria umístěny stally. Zpočátku stály v presbyteriu dvě ambony určené k předčítání evangelií a epištol, od 13. stol. byly nahrazeny kazatelnou (většinou na evangelijní straně). V raném středověku byla někdy pod presbyteriem (chórem) umístěna krypta. Zejména v gotických katedrálách bylo presbyterium obklopeno chórovým ochozem s věncem kaplí.

ROTUNDA

1. Zaklenutá stavba na centrálním kruhovém půdorysu;

2. V užším smyslu typ kostela (zejm. v románské architektuře) s lodí na kruhovém půdorysu, s kupolí, kuželovitou střechou s lucernou (ve starší době i bez ní) a s půlkruhově nebo podkovovitě založenou apsidou (presbyteriem), zaklenutou konchou. Někdy k rotundě přiléhá (popř. je přistavěna) čtyřboká nebo válcová věž. Rotundy jsou typické zejména pro románskou architekturu Čech, Moravy a západního Slovenska (zřejmě vliv velkomoravské architektury). Z této oblasti se rozšířily i do Polska. - Z latinského rotundus kruhový.

NARTEX, NARTHEX

1. Atrium raně křesťanské baziliky;

2. Krytá předsíň některých raně křesťanských a raně středověkých kostelů. Rozšířil se zejm. ve východní raně křesťanské architektuře (a mj. i ve velkomoravské architektuře). Využíval se jako shromaždiště katechumenů (čekatelů na křest), kteří se ještě nemohli zúčastnit přímo bohoslužeb. Ukládali se zde a žehnali se zesnulí předtím, než byli odneseni do kostela (viz též galilaea). V nartexu byly zřejmě umístovány i církevní školy. Exonartex je situovaný zevně před průčelí, endonartex uvnitř západní části podélné lodi. – Z řeckého narthex lodyha, hůl, skříňka.

KATEDRÁLA, DÓM

1. každý biskupský nebo arcibiskupský kostel; tj. kostel, kde je v presbyteriu umístěn (dříve v ose, později na levé straně presbyteria) biskupský stolec (katedra);

2. architektonický typ chrámu (zejména gotického). V klasické podobě francouzských gotických katedrál je to vícelodní (troj- nebo pětilodní) bazilika s chórovým ochozem kolem hlavního oltáře, k němuž přiléhá věnec kaplí. Nad ochoz vyrůstá tzv. vysoký chór s opěrným systémem a velikými okny. Významné katedrály jsou např. v Remeši, Chartres, Paříži, Lincolnu, Yorku, Kolíně nad Rýnem, Vídni, Toledu, Barceloně, Seville, Miláně. V Čechách je to katedrála sv. Víta (katedrála ve smyslu církevním i architektonickém), chrám sv. Barbory v Kutné Hoře, chrám Panny Marie v Sedlci u Kutné Hory a chrám sv. Bartoloměje v Kolíně (všechny tři pouze ve smyslu architektonickém)

VNITŘNÍ PROSTOR

Interiér gotických katedrál je příznačný svou hloubkou a vzepětím vzhůru (což je ještě umocněno lomenými oblouky kleneb). Oproti bohaté, až přebujelé výzdobě fasády obvykle udivuje svou jednotností a racionálním členěním. Mezilodní arkády a rytmizovaná gotická klenební pole hlavní lodi evokují pohyb k oltáři (symbolizují cestu), vysoký chór symbolizuje vyvrcholení cesty (ideová jímka). U pozdější síťové klenby však vymezená klenební pole chybí a síťová klenba ještě více posiluje dojem jednotnosti prostoru: pohyb vpřed je potlačen ve prospěch volného klouzání zraku chrámovou lodí. Konstrukce žebrové klenby a použití opěrných pilířů umožnilo prorazit vnější stěny velkými okny a prosvětlit tak vnitřek katedrály (na rozdíl od temných románských bazilik). Přes složité mřížoví kamenných článků (kružeb ap.) a přes barevná skla vitráží je stěna katedrály opticky prostupná, průsvitná (diafánní).

PŮDORYS

Chór klasických francouzských katedrál má chórový ohoz (někdy dvojitý) s věncem radiálních kaplí, v anglických katedrálách se obvykle uplatnil přímý chórový závěr s vystupující Mariánskou kaplí (Lady Chapel). Chór a hlavní loď jsou od sebe pouze málo opticky odlišeny. Někdy se na jejich dodatečné oddělení používá lettner (zejm. na počátku) a později, v souvislosti se vzrůstající tendencí k jednotnosti prostoru, pouze nízká chórová přepážka (nebo i ta chybí). Obvykle je vzhledově potlačena příčná loď, která jen nepatrně předstupuje před loď postranní. Výjimkou jsou anglické katedrály, které mají jednu nebo dvě značně dlouhé příčné lodě. Příčná loď klasických katedrál bývá rovněž posunuta (oproti románským bazilikám) blíže ke středu stavby, čímž je prodloužen chór. Obvykle má příčná loď vlastní průčelí s trojicemi portálů.

VÝZDOBA A VYBAVENÍ

Výzdoba interiéru gotické katedrály je tvořena profilací článků (často barevných) a zejm. barevnými vitrážemi oken, které mají v interiéru katedrály stejnou ideovou úlohu, jako mají sochařské cykly na portálech. Vitráže byly zpočátku temnější, poté co se v oknech více uplatnila kružba, světlejší. Pro nástěnnou malbu zbylo v odhmotněných katedrálách jen málo místa, a proto nepřevládá. Nejvýznamnější části katedrály mohly být zdobeny mozaikou z drahých kamenů (kaple sv. Václava v katedrále sv. Víta na Pražském hradě). Prostor loď byl vybaven lavicemi pro věřící, v chóru po stranách stály lavice pro duchovní a řeholníky, biskupská katedra a uprostřed oltář v podobě gotické archy. Oltáře byly umístěny i v postranních kaplích. Někdy se vykonávaly bohoslužby ve více kaplích současně.

Členění stěn Stěny hlavní lodi (popř. i transeptu) a chóru jsou členěny do několika úrovní. V rané gotice to bylo obvyklé čtyřčlenné dělení na mezilodní arkády, emporu, triforium a zónu bazilikálních oken (katedrála v Laonu), nebo čtyřčlenné dělení na mezilodní arkády, emporu a dvě řady bazilikálních oken (Notre-Dame v Paříži; spojením oken do jednoho vzniklo trojčlenné dělení), popř. trojčlenné dělení na arkády, emporu a zónu bazilikálních oken (katedrála v Lincolnu). V období vrcholné gotiky emporu odpadají a obvyklé je trojčlenné dělení na mezilodní arkády, triforium a zónu bazilikálních oken (katedrála v Remeši, v Yorku, v Kolíně nad Rýnem, v Praze a většina dalších). Počínaje katedrálou v Amiensu bývá triforium prosklené, takže se pohledově více váže k oknům. V době pozdní gotiky se v souvislosti se vzrůstající tendencí ke sjednocení prostoru často používá pouze dvoučlenné dělení na mezilodní arkády a zónu bazilikálních oken; triforium se zredukovalo na parapetní zdobnou součást oken (katedrála ve Winchesteru) nebo zcela chybí (dóm ve Freiburgu).

O symbolice katedrál budeme pojednávat příště!

Váš krtek



V roce 1829 převzal panství po Vincentovi z Kounic nejstarší syn Michal Karel II. (1803 – 1852), jenž asi nejvíce proslul jako manžel Eleonory, hraběnky Voračické z Paběnic (1809 – 1898), zapálené vlastenky, která se pravidelně stýkala s českými buditeli. Mezi ně patřili například Šafařík, Dobrovský, Palacký, či Božena Němcová.

Statek Březno Vincent sice původně nevlastnil, protože byl odevzdací listinou zaknihován jeho mladšímu bratru Ludvíku Leopoldu, od něž ho Vincent koupil za 200 000zl. Teprve v roce 1843, nicméně jej spravoval za něj od počátku. Při soudním odhadu celého panství, konaném při příležitosti úmrtí jeho otce, z července roku 1829, bylo konstatováno:

..“zámecká budova na vyvýšeném místě městečka Března je solidně zbudovaná, dvoupatrová, rozlehlá, na straně dvora majerhofu uzavřená, kdežto na večerní a polední straně obklopená zámeckou zahradou..“

Celé panství tehdy mělo pět dvorů, a devět vesnic, celkem s 42 poddanými sedláky, 105 chalupníky a 162 domkáři. Samotná budova zámku byla oceněna částkou 3150zl. Zámek měl 36 pokojů k majerhofu. V sousedství se nalézaly ovčín, pivovar, vinopalna, varna potaše, cihelna, mlýn a půl hodiny vzdálená bažantnice.

Podle zápisu březenské farní kroniky, pořízeného roku 1836, u příležitosti dokončení oprav farního kostela, měl tehdejší majitel Karel Kounic zámek stále zvelebovat a neustále opravovat. V této době také toto sídlo dosáhlo svého dokonalého stavu jak po stránce technické a stavební, tak po stránce svého úřadu a správy. Zámecká budova získala břidlicovou střechu a nový bílý plášť. Uvnitř byly všechny pokoje opraveny a zařízeny novým nábytkem, byla zhotovena též nová okna, dveře, vrata, kování a celý zámek byl ohrazen novou zdí. Zdá se však, že pochlebující farář či jiný pisatel této farní pamětní knihy připsal svému nynějšímu patronovi i některé akce zemřelého hraběte. Stavební spisy totiž hovoří pouze o zobytnění pokojů nad vjezdem do březenského zámku, nákladem 466zl., což měla být patrně náhrada za neuskutečněnou výstavbu druhého patra, když bylo využito 2000 cihel, 16 strychů vápna, 30 bušlů rybníčního rákosu, 3 kola drátu na rákosování a 6000 rákosovacích hřebíků do nově zřízené obytné místnosti (či místností), byla dána dvoje nová kamna. V témže roce byla nákladem 361zl. Postavena na zámeckém balkoně zimní stříška. V roce 1834 byly v úředním domě rozšířeny kanceláře a zřízen nový záchod. V roce 1837 tamtéž byly zaklenuty dva pokoje pro archiv a pokladní kvelb. V tomto roce byl také opravován březenský majerhof.

Pokračování o dalších stavebních úpravách v panství příště!

Zdeňka Nečesaná

Pár vánočních receptů



Citrónové cukrovíčko

Ingredience:

300 g hladké mouky, 200 g Hery, 200 g moučkového cukru, 2 žloutky, nastrohaná citrónová kůra. Citrónová poleva: 250 g moučkového cukru, 1 lžíce citrónky, 3-4 lžíce vařící vody.

Příprava receptu:

Nejprve vypracujeme těsto a necháme nejlépe do druhého dne uležet v chladu. Pak vyválíme plát a vykrajujeme tvary, které dáváme hned na plech a pečeme v předehřáté troubě. Pak je slepujeme zavařeninou a poléváme citrónovou polevou.

Jablečný pudinkový dezert nejen pro děti

Ingredience:

10 středních jablek, 2 pudinkové prášky, 2 vanilkové cukry, vodu tak ,aby byla centimetr nad jablky, hodně šlehačky buď ve spreji nebo, ušlehanou.

Příprava receptu:

Nejprve očistíme jablka od jadřinců a šlupky, pak je nakrájíme na malinké kostičky, které vložíme do hrnce a zalijeme vodou, tak aby byla centimetr nad jablky. Pak nasypeme dva vanilkové cukry, zamícháme a pod pokličkou dusíme. Musíme hlídat, voda se ráda vypařuje, takže postupně dolévat vodu než jsou jablka rozvařená. Rada, když vidíte, že jsou pořád jakoby v celku štouchačkou na brambory si pomozte v průběhu vaření. Potom si nachystejte v hrnku půl vody a v něm rozkvedlejte dva pudinky a hned vlijte do rozvařených jablek a ztlumte oheň a duste tak 2 minuty za stálého míchání. Pozor připaluje s to tak že opravdu míchat. Pakliže je hotovo odstavíme, nachystáme si dortovou formu nebo menší pekáček a pokládáme první vrstvu piškotů, pak vlijeme jablečnou hmotu a pak další vrstvu piškotků a další vrstvu jablíček a necháme ztuhnout tak na Hodinu v chladu. Nakonec zdobíme šlehačkou,. Je to jednoduché a rychlé a pro děti zdravé a pro nás dospělé trošku míň kalorické jak zákusky:))). je to opravdu dobrota.

Jednoduchý perník s jablky

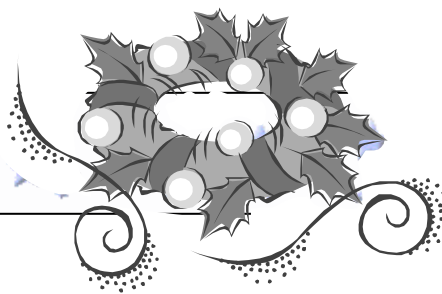
Ingredience:

20 dkg polohrubé mouky, 20 dkg hladké mouky, 1 prášek do perníku, 20 dkg cukru krystal, 2 vejce, 10 lžic oleje, 1/4 l mléka, 50 dkg jablek.

Příprava receptu:

Jablka oloupeme, vykrájíme a nahrubo nastroháme. Spolu s ostatními surovinami je vložíme do mísy a jen promícháme, není třeba šlehat. Těsto vlijeme na vymazaný a vysypaný plech a upečeme. Po upečení můžeme potřít džemem a posypat kokosem.

Plesová sezóna 2015



Všechny místní organizace Vás srdečně zvou na zahájení plesové sezóny 2015. Přijďte se svými kamarády pobavit a zatancovat si. Dobrou náladu sebou.

- 10. 1. 2015 – myslivci
- 31. 1. 2015 – SDH Březno
- 14. 2. 2015 – Baráčníci
- 7. 3. 2015 – Sdružení Při kostele
- 14. 3. 2015 – TJ Sokol
- 21. 3. 2015 – SDH Židněves
- 11. 4. 2015 – Maškarní



*Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 100 výtisků, cena: 18 Kč
číslo výtisku 4, ročník 13, datum vydání 15. 12. 2014, místo vydání Březno
registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410
vydavatel: Úřad městyse Březno, 294 06 Březno 13, IČO: 00237574
kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: brezno@seznam.cz, www.brezno.cz
příspěvky do zpravodaje: zpravodaj.brezno@seznam.cz
redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti
grafická příprava: Zbyněk Valenta*